

«مهراد عباد» با اشاره به پایین بودن صادرات غیر نفتی ایران در مقایسه با کشورهای هم‌پتانسیل:

تراز تجاری منفی نتیجه تحریم‌ها و سیاست خارجی است

رامتین مونیق

یکی از شاخص‌هایی که همواره در فضای اقتصادی ایران اهمیت ویژه‌ای دارد، تراز تجاری است. در چندماه ابتدایی سال، همواره این شاخص مثبت و نشانه گذر از کسری تجاری ارزیابی می‌شود؛ اما چنین روندی پایدار نمی‌ماند و سال با کسری تجاری شدید به پایان می‌رسد.

در سال گذشته بیش از ۱۵۲ میلیون تن صادرات غیرنفتی به ارزش ۵۷۸ میلیارد دلار صورت گرفته که نسبت به سال قبل از آن (۱۴۰۲) افزایش ۱۰ درصدی در وزن و ۱۵۶۲ درصدی در ارزش دلاری داشته است. در این مدت، ۳۹,۳ میلیون تن کالا به ارزش ۷۲,۴ میلیارد دلار وارد کشور شد، واردات کالا در سال ۱۴۰۳ کاهش ۷۷صدم (۰,۷۷) درصدی در وزن و افزایش ۸,۲۲ درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با سال قبل از آن (۱۴۰۲) را نشان داد. با توجه به این آمار، سال گذشته تراز تجاری غیرنفتی کشور به منفی ۱۴۶ میلیارد دلار رسید.

این در حالی است که تراز تجاری سال ۱۴۰۲ با احتساب صادرات نفت خام، خدمات فنی مهندسی و برق بیش از ۲۰۶ میلیارد دلار بوده، اما تراز تجاری غیرنفتی به حدود منفی ۱۶۸ میلیارد دلار رسیده است و تراز تجاری سال ۱۴۰۳ کمتر منفی شده است. در سال گذشته اتفاق دیگری هم افتاد که ممکن است بر وضعیت تجارت تاثیر گذار بوده باشد و آن اینکه سامانه نیما برچیده و به جای آن، بازار ناووقی ارز راه‌اندازی شد که سیاست گذار مدعی بود این بازار می‌تواند به رشد تجارت، و به خصوص صادرات غیرنفتی بینجامد.

اکنون که تراز تجاری ۱۴۰۳ وضعیت بهتری نسبت به ۱۴۰۲ داشته است، آیا می‌توان این تاثیر را ناشی از ایجاد بازار ناووقی ارز دانست؟

کاهش همزمان واردات و صادرات

یک عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، درباره علت منفی شدن تراز تجاری ایران اظهار کرد: یکی از دلایل منفی بودن تراز تجاری

مهراد عباد در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»:
عدد صادرات غیرنفتی ایران به نسبت کشورهای دیگر بسیار پایین است. یک معیار مقایسه‌ای خوب شاید میزان صادرات به دلار باشد و برای مثال با این شاخص صادرات خود را با کشورهای هم‌پتانسیل مانند ترکیه و پاکستان مقایسه کنیم

گزارش

ظاهرا انحصار در لوازم خانگی کافی نبود!

خیز «انتخاب» برای ورود به صنعت خودروسازی

پس از واگذاری سهام ایران خودرو، همچنان بحث‌هایی درباره خصوصی‌سازی سایپا هم مطرح است. در میان متقاضیان خرید سهام این شرکت، نام گروه صنعتی انتخاب هم به چشم می‌خورد. گروهی که

گفت و گو

بورس ایران این است که وقتی تعرفه می‌گذارید و وارد جنگ تجاری می‌شوید، کشور های دیگر هم مانند چین، کانادا و اروپا مقابلیه به مثل می‌کنند. از این رو تقاضا برای تولید و صادرات میان این کشورها کاهش پیدامی‌کند و اثر منفی روی کامودیتی‌های می‌گذارد. زمانی که

حتی مدتی اصلاح‌زارش‌های دقیق واردات و صادرات منتشر نمی‌شد و بعد از ۱ تا ۲ سال وقفه، سال گذشته گمرک، آمار واردات و صادرات را اعلام کرد.

دلیل اصلی مشکلات تجاری تحریم‌هاست

این عضو اتاق بازرگانی مطرح کرد: نکته‌ای که مهم است، ارزش افزوده صادرات و واردات است. در آمارهای مابیشتر وزن را در نظر می‌گیرند و برای مثال اعلام می‌کنند که چند کیلونسبت به پارسال بیشتر صادر یا وارد کردیم اما این معیار دقیقی نیست.

عباد ادامه داد: نسبت وزن به ارزش کالا نسبت خیلی مهم‌تری است که این نسبت باید بررسی شوند. ما باید کالاهایی صادر کنیم که وزن کمتر و قیمت بیشتری داشته باشند و آنوقت است که می‌توانیم بگوییم صادرات کشور توسعه پیدا کرده ارزش افزوده بیشتری داشته است. مثلاً اکنون خیلی از نرم‌افزارها که صادر می‌شوند اصل از نی‌نظرند. این نکته را باید در اطلاعات و آمار لحاظ کنند که بتوانیم بررسی دقیق‌تری داشته باشیم.

او دلیل اصلی مشکلات تجاری را تحریم‌ها دانست و تصریح کرد: شاید دو سه سال پیش برخی این تاثیر را انکار می‌کردند اما فکر می‌کنم اکنون همه بر این مسئله واقف

آمارهای موجود تجارت خارجی چندان دقیق نیست، خیلی وقت‌ها برای اینکه آمارها را بهتر جلوه دهند، یک بخشی از صادرات نفتی را در صادرات غیرنفتی را جز و صادرات نفتی به شمار نمی‌آورند. حتی مدتی اصلاح‌زارش‌های دقیق واردات و صادرات منتشر نمی‌شد و بعد از ۱ تا ۲ سال وقفه، سال گذشته گمرک، آمار واردات و صادرات را اعلام کرد

بسیاری از کشورهای دنیا این شاخص را ملاک قرار نمی‌دهند که اگر تراز تجاری آنها منفی باشد، لزوما چیز بدی است. او توضیح داد: خیلی از کشورهای توسعه‌یافته دنیا تراز تجاری منفی دارند. کشورها باید بتوانند کالاهای مورد نیازشان را وارد کنند و با قیمت مناسب به دست مصرف‌کننده برسانند؛ اکنون در ایران هم بیشتر کالاهای وارداتی برای تولید استفاده می‌شود.

این عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی افزود: در ایران تمرکز بر این است که حتماً تراز تجاری مثبت‌شود اما این معیار عمل‌ناشان نمی‌دهد که وضعیت مابهرتر یا بدتر شده است. ممکن است کشوری تراز تجاری منفی، اما مواضع اقتصادی و رشد اقتصادی خوبی داشته باشد. عباد با اشاره به اینکه در کل عدد صادرات غیرنفتی ایران به نسبت کشورهای دیگر بسیار پایین است، اظهار کرد: یک معیار مقایسه‌ای خوب شاید میزان صادرات به دلار باشد و برای مثال با این شاخص صادرات خود را با کشورهای هم‌پتانسیل مانند ترکیه و پاکستان مقایسه کنیم.

ما گفته‌ایم، این شاخص، بهتر نشان می‌دهد که در کجای تجارت جهانی قرار گرفته‌ایم.

بازار ناووقی ارز به نیما ی دوم تبدیل شد

این کارشناس مسائل اقتصادی درباره تاثیر ایجاد بازار ناووقی ارز بر صادرات، گفت: تاثیر بازار ناووقی ارز بسیار محدود بود و در ابتدا باعث شد صادرکنندگان بتوانند ارز خود را با نرخ بالاتری بفروشند.

عباد ادامه داد: آمار در عمل بعد از مدتی کارایی خود را از دست داد چون دوباره فاصله ارز ناووقی و آزاد به همان ۳۰ تا ۴۰ درصدی که قبلاً بود، رسید و همچنان صادرکننده مانا رضی است و ارز خود را در آن سامانه نمی‌فروشد؛ با اینکه نسبت به قبل هم گرانتر می‌فروشد اما وقتی به بازار آزاد نگاه می‌کنم می‌بیند که دلار را در بازار ناووقی باید زیر ۷۰ هزار تومان بفروشد در صورتی که در بازار آزاد بالای ۱۰۰ هزار تومان قیمت دارد.

او بازار ناووقی را همان ارز نیما ی دودانست و در پایان خاطر نشان کرد: آنچه که در فکر همتی بود عملاً اجرا نشد. می‌خواستند یک بازار آزاد ناووقی ایجاد کنند که بازار آزاد حداقل بین تجار خارجی تا حدودی احیا شود، اما این بازار باز هم یک کف و سقف و محدودیتی دارد و دولت تعیین می‌کند که چه کسی چقدر بفروشد و کجا بفروشد و این مسائل همچنان باقی است.

بفروشد و این مسائل همچنان باقی است.

است. بنابراین، کاملاً بدبینی است که این شرکت بخواهد به صنعت خودروسازی ورود کند. چرا که در صنعت خودروسازی ایران هم یک فضای انحصاری وجود دارد. قطعاً گروه انتخاب هم با آگاهی کامل از این موضوع، اقدام به ورود به حوزه خودروسازی کرده است. شاید گروه انتخاب در حوزه خودروسازی سابقه‌ای نداشته باشد، اما مدیران آن به‌خوبی می‌دانند که بازارهای انحصاری چقدر می‌توانند سودده باشند.

بنابر این انحصاری بودن بازار خودرو خود می‌تواند یک دلیل مهم برای ورود چنین شرکت‌هایی به صنعت خودروسازی باشد. در تحلیل انگیزه‌های ورود گروه انتخاب به عرصه خودروسازی، نمی‌توان نقش احتمالی مناسبات سیاسی و همسویی با اهداف کلان دولتی را نادیده گرفت. در فضای معادلات بزرگ و خصوصی‌سازی‌ها در ایران، داشتن روابط سیاسی می‌تواند به طرز قابل توجهی فرآیندهای پیچیده‌ای مانند تملک‌اخذ مجوزها حتی تأمین مالی، تسهیل کند. از این رو، همواره گمانه‌زنی‌هایی مبنی بر بهربرداری بالقوه انتخاب از چنین اهرم‌هایی وجود داشته است. بر اساس این گزارش، شرکت‌هایی نظیر انتخاب با درک اهمیت فعالیت در بازارهای انحصاری و سودده بودن این بازارها اقدام به ورود به آن کرده‌اند. تازمانی که دولت نسبت به رفع ممنوعیت واردات اقدام نکند، همچنان چنین ورود و خروج‌هایی به صنایع مختلف از جمله صنعت خودروسازی اتفاق می‌افتد.

در این زمینه پرسش اساسی این است که آیا گروه صنعتی انتخاب واقعاً دغدغه بهبود شرایط تولید در صنعت خودروسازی را دارد یا انحصارهای موجود در اقتصاد و بازارهای ایران، مدیران آن را برای حضور در بازار ترغیب کرده است؟ به‌ویژه آنکه اگر دغدغه‌ای در زمینه بهبود تولید وجود دارد، چرا در وهله اول نابه‌سامانی‌های بازار لوازم خانگی حل نمی‌شود؟

در چارچوب سیاست‌های دولت برای خصوصی‌سازی و واگذاری خودروسازان دولتی زیان‌ده، نام گروه صنعتی انتخاب، مالک برنده‌ای مانند اسنوا و دور کنار کرمان موتور و کنسر سیوم قطع‌مسازان به‌عنوان یکی از خریداران بالقوه سهام سایپا مطرح شد. هر چند انتخاب به‌دلیل سرمایه‌گذاری‌های خود در حوزه‌های مختلف به‌عنوان یک گروه مالی قدرتمند شناخته می‌شود، اما پس از مدتی، گمانه‌زنی‌هایی درباره کنارگیری انتخاب از خرید سهام سایپا مطرح شد. به نظر می‌رسد که دلیل اصلی این امر، خرید گروه هتل‌های پارسیان توسط اسن شرکت باشد.

گروه صنعتی انتخاب یکی از بزرگ‌ترین بازیگران بازار لوازم خانگی ایران است و توانسته سهم قابل توجهی را بابرنده‌ای خود از بازار ایران کسب کند. با این حال، بخش قابل توجهی از این افزایش سهم در سایه ممنوعیت واردات لوازم خانگی و در یک بازار انحصاری به دست آمده

یک کارشناس بازار سرمایه:

تازمانی که ریسک‌های سیستماتیک تخلیه نشود، نمی‌توان به آینده بورس امیدوار بود

شکل‌گیری روند صعودی می‌دانند، گفت: به هر حال بورس ما چند سالی زمین‌خوره است؛ ولی به نظر من تا مشخص شدن ریسک‌های سیستماتیک نمی‌توانیم بگوییم روند صعودی پر قدرتی در بورس ما شکل خواهد گرفت.

او درباره آسیب‌ریسک‌های سیاسی به بازار سهام عنوان کرد: همه اینها یی ثباتی است و باعث می‌شود دارای به سمت بازار ریسک‌پذیر نرود. اساساً سهم یعنی شرکت بتواند سودساز باشد و شما بتوانید مشارکت کنید و وقتی وضعیت تا این حد آشفته است، دارای به سمت بازارهای امن مانند صندوق‌ها و طلا می‌رود.

این کارشناس بازار سرمایه در پیش‌بینی خود از روند این بازار در هفته جاری مطرح کرد: فردا جلسه مهم نتانیاها با ترامپ است که با توجه به جلسه قبلی احتمال می‌دهم مواضع تندی‌تر گرفته شود. به نظر من، امید بازار منفی باشد و حرکت صعودی خاصی رخ ندهد؛ مگر اینکه خبرهای مثبتی از مذاکرات غیر مستقیم عمان مخایر شود که ممکن است جو را برای گرداندن ولی بعدی من چینی اتفاقی رخ دهد.

برای این نوع فعالیت‌ها تعیین شود. این هزینه‌ها باید به قدری بالا باشد که افراد را از ورود به این حوزه‌ها بازدارد؛ اما دوا ادامه داد: پس از آنکه مالیات سنگینی برای فعالیت‌های غیرمولد در یافت شود، باید به سرمایه‌گذاران نشان دهیم که کجا باید سرمایه‌گذاری کنند.

آیا باید وارد بازار بورس شـوند تا بـر دیگر آن اتفاقات تلخ برایشان تکرار شود؟ به عبارتی، باید جاذبه‌های سرمایه‌گذاری در حوزه‌های تولیدی را افزایش دهیم تا افراد خودشان رغبت پیدا کنند به سمت تولید بیایند، چون اگر این کار را انجام ندهیم وارد موضوع غیر رسمی می‌شوند؛ این نماینده مجلس تصریح کرد: حتماً نیاز به یک برنامه جامع و منسجم برای هدایت سرمایه‌گذاری‌ها به سمت تولید و برقراری ثبات اقتصادی احساس می‌شود و باید با قوریت در دستور کار قرار گیرد.

خبر اقتصادی

عضو هیات مدیره اتحادیه مشاوران املاک: دولت گذشته هزار تومان هم قیمت مسکن را کاهش نداد

عضو هیات مدیره اتحادیه مشاوران املاک با بیان اینکه شـرابط حاکـمی از آن است که نرخ اجاره افزایش پیدا می‌کند، گفت: در دولت گذشته کار گروه ساماندهی بازار مسکن راه‌اندازی و فعال شد، باید پاسخ دهند که این کار گروه چه کارایی داشت؟ آیا توانست که هزار تومان قیمت مسکن و اجاره بها را کاهش دهد یا اینکه فقط بودجه‌ای از دولت را به خودشان اختصاص دادند؟ به گزارش ایـلنا، سعید لطفی عنوان کرد: یکی از عواملان افزایش قیمت تمام‌شده مسکن در کشور، شهر داری است، عوارضی ساخت‌وساز افزایش را می‌دهد و به‌طور مستقیم باعث افزایش قیمت تمام‌شده مسکن می‌شود. دولت برای کاهش هزینه تمام‌شده مسکن می‌تواند به این موضوعات ورود کند.

■ ■ ■

وزیر نیرو:

نا تراز ی برق در سال جاری، از ۲۰ هزار مگاوات عبور می‌کند

وزیر نیرو گفت: نا تراز ی برق در سال جاری از ۲۰ هزار مگاوات عبور می‌کند. عباس علی‌آبادی -دیروز در دوره آموزشی توجیهی مدیریت مصرف برق جهت گذر از دوره اوج بار ۱۴۰۴ در شرکت برق منطقه‌ای تهران، افزود: در حال حاضر، با افزایش دما در نقاط مختلف کشور که تا فصل تابستان به اوج خود خواهد رسید، نا تراز ی بزرگی میان ظرفیت تولید و مصرف برق کشور به وجود آمده است و در اوج بار سال جاری پیش‌بینی می‌شود که تقاضای برق کشور به ۸۵ هزار مگاوات برسد، در حالی که در بهترین حالت ظرفیت تولید برق کشور تنها ۶۵ هزار مگاوات خواهد بود.

■ ■ ■

با وجود ثابت ماندن قیمت طلا:

سکه ۲.۵ میلیون تومان گران شد

هر گرم طلای ۱۸ عیار دیروز ۱۸ فروردین ۱۴۰۴، بدون تغییر محسوس نسبت به روز گذشته‌اش به قیمت ۷ میلیون و ۹۸۶ هزار تومان معامله و قیمت سکه امامی به قیمت ۲۰۶ میلیون و ۶۵۵ هزار تومان معامله شد. به گزارش مهر، قیمت هر قطعه سکه طرح جدید با تغییر محسوس ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومانی نسبت به روز معاملاتی قبل معامله شد. گفتنی است، قیمت سکه امامی طی سه ماه گذشته از ۵۵ تا ۲۱۰۰ میلیون تومان هم افزایش یافته است.

مدیر عامل توانیر:

اسمال تنها از یک سوم برقایی استفاده می‌کنیم

مدیر عامل توانیر سه دلیل اینکه فرصت نشد بابت محدودیت‌های اعمال شده و خاموشی‌ها اطلاع‌رسانی صورت گیرد، از مردم عذر خواهی و ابراز امیدواری کرد که در روزهای آینده با تلاش همکاران صنعت برق محدودیت‌ها مدیریت شود. به گزارش ایـلنا، مصطفی رجبی مشهدی اعلام کرد که در سال جاری به دلیل خشکسالی امکان استفاده حداکثری از ظرفیت نیروگاه‌های برقایی را نداریم یعنی اسمال نسبت به سال گذشته تنه‌ای توانیم از یک سوم ظرفیت تولید برق نیروگاه‌های برقایی استفاده کنیم؛ علاوه بر آن بخشی از تعمیرات نیروگاه‌ها که در سال گذشته به دلیل محدودیت‌هایی که در زمینه سوخت داشتیم به سال جاری موکول شد و اکنون باید تعمیرات اساسی صورت گیرد.

■ ■ ■

رئیس اتاق مشترک دو کشور:

ژاپن در تجارت با ایران مقید به رعایت مفاد تحریم‌هاست

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ژاپن گفت: ژاپنی‌ها بسیار مقید به رعایت مفاد تحریم‌ها هستند؛ بنابراین در آمار رسمی تجارت ایران و ژاپن عدمی که اعلام می‌شود ناچیز است و حجم قابل توجهی از تجارت دو کشور از طریق کشورهای ثالث در حال انجام است و از طریق همین کشورهای ثالث طیف گسترده‌ای از خشکبار و مواد غذایی تولید ایران به ژاپن می‌رود و حتی برخی از کالاهای ژاپنی با واسطه به ایران می‌آید. به گزارش ایـلنا، حسین سلاجورزی در واکنش به تصویب لایحه موافقت‌نامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ژاپن درباره کمک‌و همکاری متقابل اداری در امور گمرکی، اظهار کرد: دامضی این موافقت‌نامه در یک شرایط عادی و خارج از فشارهای تحریمی می‌توانست به تسهیل تجارت و کاهش موانع گمرکی شود، اما در شرایط تحریم به‌ویژه اکنون که در فشار حداکثری از سوی رئیس جمهور امریکا قرار داریم و ژاپن هم سعی کرده میان ایران و امریکا میانجی‌گری کند؛ اما ضی این توافق‌نامه می‌تواند دست کم، به ارتقای روابط تهران و توکیو بینجامد.

■ ■ ■

رئیس سازمان هواپیمایی کشور:

بهره‌برداری فرودگاه‌ها به بخش خصوصی واگذار می‌شود

رئیس سازمان هواپیمایی کشوری با تاکید بر واگذاری بهره‌برداری فرودگاه‌ها به بخش خصوصی، توسعه هوانوردی عمومی و هوانوردی عمومی بستری برای ورود سرمایه‌گذاران کوچک است. به گزارش مهر، حسین پورفرزانه در دیدار نوروزی و عیدانه خود با معاونین، مدیران و کارکنان این سازمان، احیای صنعت پشتیبان را ضرورت راهبردی عنوان کرد و افزود: نبود صنعت پشتیبان یکی از ضعف‌های جدی فعلی صنعت هوانوردی است و از دلایل دلاری بودن قیمت بلیت هواپیما، ایستگی به قطعات و خدمات تولیدکنندگان اصلی است. با تقویت صنعت پشتیبان در داخل، می‌توان بخش عمده‌ای از زنجیره تأمین را رایلی کرد که نهایتاً منجر به کاهش هزینه‌ها و قیمت بلیت خواهد شد.